

MLADA

Tragedija*. Ništa drugo. Prvo su danima govorili bruka, bruka i sramota, sada govore tragedija. Svi se s tim slažu i svi samo o njoj pričaju.

Bio lep dan iako je bio kraj oktobra. Nema kiše – mlada poštena, neki su govorili i nekako tajanstveno i bezobrazno se osmehivali. I dolazili naveliko.

Čika Mijo došao na konju, s fantomkom na glavi. U ruci nosio zastavu s velikom crvenom petokrakom. Svi mislili barjaktar nešto izvodi, a kad su videli barjaktara da sa zetovima otkriva mladoženjinu kuću, teta Vida već bila na konju. Tata kaže da ju je čika Mijo zgrabio i prebacio preko sedla, a mama kaže da je sama naskočila na konja. Iza nje je ostao samo veo što je s nje spao kad se konj fantastično propeo i zanjištao, pre nego što je pojurio sredinom Knez Miloševe.

Svatovi su svojim kolima pojurnili za njima. Grad bio pun. Bila nedelja, lepo vreme, građani izašli na ulice. Mislili da se snima film, aplaudirali. Naročito deke i bake. Njima su oči bile pune suza dok su gledali u zastavu. Čika Mijo nagnao konja kroz izlog *Centrotekstila*. Tu su svatovi bili blizu da im prepreče put i da ih uhvate. Posle im više ništa nisu mogli. Kad su izašli iz grada, svi odustali od potere. Samo je dever svojim džipom jurio preko livada i njiva, dok nije zajebao karter, ili nešto slično.

Tata kaže da zbog takve ženske kakva je teta Vida vredi proleteti kroz izlog *Centrotekstila*. Mama kratko kaže fuksa. Ne znam šta znači reč fuksa, ali mi se mnogo sviđa. I zato što mi se sviđa, a i zato da bih i ja učestvovao u razgovoru, čim neko pomene teta Vidu ja kažem fuksa. Svi se smeju. Jedino me mama uhvati za ruku i kaže hajde u drugu sobu da se igraš. I vuče me za ruku. Otimam se, ali ne vredi. Pusti dete, kažu joj. I ja joj kažem pusti dete, ali džaba njoj govoriti, ne pušta. Šta ima da sluša odrasle, ljutito kaže. Ipak, ostavi otvorena vrata da bi me gledala. Boji se da ne uvučem prstiće u utikač sa strujom. Zato, i kad sam u drugoj sobi, ja sve čujem. Fantastično prisluškujem.

Da ne propadne pečenje, i da svadba ne bude bez veze, barjaktar doveo neku Sjeničanku i zavio je onim velom. Mladoženji bilo svejedno, ali gosti su primećivali razliku iako je i nova mlada bila cmka. I niko od njih nije imao pojma ko je ukrao prvu mladu. Da nije ovaj, da nije onaj, nagađali su, prisećajući se jednog po jednog mladića s kojim se teta Vida zabavljala. Lepe dužine se tu spisak napravio, ali od pomenutih mladića njima niko nije izgledao kadar da onako nešto uradi, a opet svi su smeli da stave

*U ovoj priči narator je mali Saša. On još nije savladao izgovor slova r, lj, š – i ta slova sam pisao kurzivom. Ukoliko neko hoće da čita, ne onako kako sam ja napisao, već onako kako govori Sale, onda neka slovo r čita kao l, takode i lj, a š neka čita kao s. Ja nisam poštovao autentičnost da Sale ne bi pomislio da mu se rugam. On to nikako ne zaslužuje, tim više što, iz dana u dan, govori sve čistije. Ukoliko sam pogrešio, izvinjavam se i Saši i čitaocima.

glavu na panj da je otmičar iz našeg kraja i da ga oni poznaju. Znali su da tolika drskost ne dolazi iz daleka.

Onda je jednom čiki što je pušio lulu dunulo u glavu da je konjanik imao vojničke maskime pantalone, i konjanika je povezao sa čika Mijom koji je prethodnog ponedjeljka, u kafani kod Zoke, sedeo u istim takvim pantalonama. Onda se čika što puši lulu setio i da je čika Mijo tada samo hukao i fantastično ćutao. Jedino je konobaru, kad je ovaj posle fajronta rasporemao kafanu, rekao, ako do nedelje ništa ne uradim, celog života ću se kajati. A kajanje je kad te mama istuče po guzi, pa joj posle žao, i to je vrlo teško osećanje, kako sam shvatio. Uglavnom, sumnja je pala na čika Mija, iako za njega i teta Vidu nikad do tad nije bilo ni reči, a kamoli trača.

Mama je rekla da je mislila da teta Vidu samo čika Mijo nije nikad. Valjda ni ja, našalio se tata, na šta ga je mama strogo pogledala, pa je on oborio glavu i tako pokunjen ostao dugo. I dugo nije progovorio ni reč. Ali zato su drugi pričali i razmatrali koliko teta Vidinog udela ima u njenoj otmici. Većina je već bila nadomak zaključka da je teta Vida nedužna žrtva kad se moja mama setila da je, dva dana pre svadbe, teta Vida bila fantastično uplakana i da je kroz jecaje ponavljala ja bez njega ne mogu da dišem. A života bez vazduha nema. Ja mogu da izdržim bez vazduha dok izbrojim do deset, duže ne mogu. Mami, u njenoj naivnosti, kako kaže, nije bilo jasno kako ne može da diše kad mladoženja u drugoj sobi, sa svojim drugovima, igra jamb. A sad je mami jasno, i kaže da je teta Vida najobičnija fuksa. Tata kaže da među onim moralnim ima mnogo većih fuksi. Mama kaže jes – no.

Mama ne voli teta Vidu. Tata je voli, ali ne sme da kaže. Ja smem. Volim je. Teta Vida je lepa kao jabuka, i fantastično puši. I lepo se oblači. Moderno. Stalno joj se vidi pupak, a suknjice su joj kratke. I nosi moderne gaćice. I uvek je vesela. Samo se smeje, i sa svima se šali. Ja ću sa nekom takvom da se oženim. Mama mi kaže ne sumnjam u to, a tata se smeška. Radila je u kladionici, uvek popodne i uveče, pa je spavala do podne. Svi su joj govorili, ti bre, Vido, znaš što živiš. I svi voleli da se s njom zezaju, ali niko je nije uzimao za ženu. Plašili se da ih ne izjede ljubomora. A njoj vreme prolazilo, deca njenih školskih drugarica već odavno su išla u školu. Možda zbog toga ona nije bila vesela jedino u društvu dece. Pre, kad je sa mnom pričala o mamutima, najednom se tako rastužila. Ti si moj mamut, rekla mi je, i stisla me uz grudi, jako, tako jako da me je zabolelo. Ali bez obzira na tužnu sudbinu mamuta i na bol koji sam osećao, uživao sam u njenom zagrljaju. A njoj su oči bile pune suza. Da te srce zaboli. I baš sam se obradovao kad sam čuo da je teta Vida ulovila nekog klinca, oššanog do glave, i da se za njega udaje. Mama je kazala da bi on još malo pa sin mogao da joj bude, a tata se pobunio i kazao mami da preteruje, da klinac ima lepih godina i da samo izgleda mlado i nevino. I stvamo, klinac izgleda lepo.

A čika Mijo strašan. Ima bradicu i brkove. Upravo, prvo je bio mnogo dobar, završio je fakultet, zaposlio se i oženio, a onda je skroz poludeo i sve napustio, i pustio bradicu i brkove, i postao strašan. Samo je pio i spavao sa lošim ženskim. Fantastično strašan. I otišao na ratište. Tamo bio dugo. Javili da je nestao, pa da je poginuo u okolini Zvomika. Mnogima bilo žao, a mnogi i odahnuli. A onda su ga jedne noći uhvatili kako krade naftu iz kampanjole pukovnika Baraća. I tada se saznalo da se spetlja s nekom umproforkom,

i da s njom živi pod lažnim imenom. Zbog nje je i krao naftu, hteo da je u nafti opere. Bila Cmkinja.

I onda se vratio mesec dana pre teta Vidine svadbe. I dan-danas niko ne zna da li su oni pre bili u vezi. Možda i nisu. Možda se sve i dogodilo za tih mesec dana. A opet, možda je to, celom naseľju pred nosom, trajalo godinama.

Našli su ih u kolibi pored Kamenice. Kamenica bila mutna, nije valjalo za pecanje. Neki ribolovci videli prozor zastrt zastavom s petokrakom, i javili.

Tog dana je bilo naglo zahladnelo. U vazduhu se osećao miris snega. Sa planine je duvao ledeni vetar i nosio lišće. Grane su se njihale, one ostarele, tamnocme, pod naletima vetra su se lomile i padale na mokri šľjunak. Ljudi, koji su se primicali kolibi, uvlačili su glavu u dignute kragne. Jedino vrane nisu manje za vetar, stajale su po granama drevća i ljuľale se. I tada se bruka pretvorila u tragediju. I od tada pričaju tiho kad pričaju o teta Vidi. I ne smeju se. Dok su govorili bruka i sramota, pričali su glasno i često su se smejali.

Kad su provalili u kolibu, oni nisu ni trepnuli, a kamoli se obazreli na pridošlice. Nepomično su sedeli jedno naspram drugog, držali se za ruke i gledali se u oči. I da nije bilo tolike topline i ųudnje u tim njihovim očima, svi bi pomislili da ispred njih sede prikaze što imaju teta Vidin i čika Mijov lik, i što nose njihovu odeću. Ona je još uvek bila u prozimoj venčanici, samo u njoj, ali nije dhtala, niti nekako drugačije odavala da joj je hladno. On je bio u onoj istoj odeći u kojoj je dojahao na njenu svadbu, maskimim pantalonama i cmoj košulji, jedino što je ovog puta bio bez fantomke na glavi. Svi su stekli dojam da se oni tako, danima i noćima, samo drže za ruke i gledaju ćutke. I dugo, dugo, niko nije imao snage da išta u toj kolibi poremeti, da išta pokrene. I niko nije ųeleo da išta u njoj poremeti, pokrene, iako su svi gledajući njih videli prazninu svoje duše, iako su svi osećali zavist. Kao da je vazduh u kolibi bio omamľujući, ista nepomičnost ih je sve obuzela. Ko zna koliko dugo su bili nepomični, i ko zna do kada bi takvi ostali da teta Vidina mama nije napravila jedan korak, zastala, pa onda krenula ka njima. Prvo bojašľljivo, pa svakim korakom sve odlučnije. Uzela je svoju kćerku pod ruku, svom snagom je primorala da stane na noge, i povelala je napolje. Teta Vida se nije opirala. Mimo je išla, istina kao tuđim nogama. I svi su krenuli napolje, ostavľjajući čika Mija da gleda ispred sebe u prazno, i da drži ispruųene prazne ruke.

Međutim, čovek koji je bio dever na teta Vidinoj svadbi, mora da je mnogo platio popravku dųipa, iznenada se vratio u kolibu i čika Mija krvnički šľtnuo u slabinu. Sigurno su mu cipele bile one špicaste, i sigurno je čika Mija jako zbolelo, tek, on je munjevitno izvadio pištolj i deveru sjurio šest metaka u glavu. Mnogo strašno.

Počinjala je susneųica. Skoro da šapuću kad pričaju o događajima koji su se kasnije odigrali. Teško mi je da čujem i kad im se skroz primaknem. Pitao sam ih jesu li bile uključene sirene i plava svetla, što se vrte ukrug na krovu policijskih kola, kad su hapsili čika Mija. Neki kaųu jesu, neki kaųu nisu. Mama kaųe ćuti. I ja ćutim. Verovatno su bila uključena. Mada, možda i nisu, možda čika policajci štedela struju. Uglavnom, kad su sprovodili čika Mija, sve su ga usput tukli. Dever im bio kolega. Tata kaųe da će čika Mijo gadno proći. Mama isto misli. I svi tako misle, i svi, iz dana u dan, ponavľjaju istu priču. A teta Vida samo spava. Spava, ali će uskoro, kaųu lekari, biti dobro.